

בתי המשפט

בשא 004270/07		בית משפט השלום נתניה	
תאריך: 02/09/2008		כב' הרשמת אונגר - ביטון יפעת	

בעניין: נציגות הבית המשותף

המבקש

נגד

ש.א.מ. מרכז הגז בע"מ

המשיבה

החלטה**הרקע:**

בפני ההתנגדות לביצוע שיק על סך של 3,600 ₪, אשר הוגש ע"י המשיבה בלשכת ההוצאה לפועל בנתניה, ביום 5.11.07.

הרקע למסירת השיק הוא התקשרות הצדדים בהסכם להספקת גז לדיירי הבית המשותף, ברחוב טבנקין 4 ברמת-גן, אותם מייצגת המבקשת.

אין מחלוקת לגבי העובדה כי השיק נמסר במסגרת ההסכם בין הצדדים, כערוכה להעברת שירות ההספקה למשיבה, ולפי סעיף 18 להסכם (נספח 1 להתנגדות) יפרע השיק, רק אם לא תקוים ההתקשרות בין הצדדים.

אין מחלוקת שההסכם נחתם ביום 19.4.07, במעמד נציג המשיבה ובמעמד אהרון ונדחולדה (להלן: "אהרון"), ששימש בתקופה הרלוונטית בתפקיד ועד הבית. אין מחלוקת שקצומו למעמד זה שיחה טלפונית שיזם אהרון אל המשיבה, ובעקבותיה שלחה אליו המשעבדה את טופס ההסכם וטופס הודעה על סיום התקשרות, המיועד לחברת הגז

הקודמת ששירתה את המבקשת, היא חברת "אמישראגז", ונחתם ע"י דיירי הבית המשותף.

3

לאחר הדברים האלה, התחרטו דיירי הבית והסכימו לתנאי אמישראגז, שהוטבו לאחר שנוצע לה על רצונם לקבל את השירות מהמשיבה. הודעה על כך נמסרה למשיבה ביום 66.07 ובמקביל נמסרה לבנק הודעה על ביטול השיק.

7

טענות הצדדים:

המשיבה טוענת כי שומה על המבקשת לפרוע את השטר בהתאם לסעי' 18 להסכם, הקובע (באותיות מודגשות):

11

"נתקבל בזאת מועד הבית המחאה בסך 3600 ₪ אשר ישמש כערובה לביצוע העברה. שיק זה יופקד ויפרע כשכר טרחה למרכז הגז אך ורק (ההדגשה במקור – הח"מ) במידה ולא תקוים ההתקשרות מטעם הדיירים. בהתקיים העברה על פי הסכם החלפת ספק לחברתנו תוחזר ההמחאה בהתאם."

16

יש לציין, כי ההסכם חתום על ידי צד אחד בלבד. בצידו התחתון הימני מופיע, תחת המקום המתאים לחתימה, שמה של המשיבה ושם מופיעה חתימה בכתב יד. בצידו התחתון השמאלי, תחת המקום המיועד לחתימה, מופיע השם: "ועד הבית/נציג הדיירים" ומקום החתימה נותר ריק.

21

המבקשת טוענת את הטענות הבאות:

23

1. 24 אין לאהרון אחריות אישית לפירעון השיק, שכן השיק נמסר במסגרת תפקידו 25 כוועד הבית ומתוקף הרשאתו לחתום על שיקים מחשבון המבקשת. טענה זו 26 מתקבלת ממילא ע"י המשיבה, שכן התביעה הוגשה מראש כנגד המבקשת בלבד 27 (ראה סעיף ב' לסיכומי המשיבה). אכן, עיון בבקשת הביצוע מעלה כי הנתבעת 28 היחידה היא המבקשת.

29

30

2. 31 המשיבה כלל לא חתמה על ההסכם. לחילופין, ככל וחתמה עליו, הרי יש לראות 32 את המועד בו שלחה הודעה לאמישראגז (22.4.07), כמועד חתימתו על ידה (נספח 3 33 לבקשה).

34

3. 1 המדובר בעסקת רוכלות כהגדרתה בחוק הגנת הצרכן, תשמ"א – 1981 (להלן: "החוק"). לפיכך, הייתה למבקשת זכות לבטלה בתוך 14 הימים הקבועים בחוק, וכך עשתה.

4. 5 לחילופין, למבקשת עמדה הזכות לבטל את העסקה שיש להגדירה כ"עסקת מכר מרחוק" עפ"י התנאים בסעיפים 14ג'-14ה' לחוק.

5. 8 לחילופי חילופין, פעלה המשיבה שלא כדין ובניגוד לחקיקה בעניין הספקת גז, לפיה אין להגביל את בעלי הדירות בעת שיבקשו להחליף את ספק הגז שלהם. מכח חקיקה זו, אין המשיבה יכולה לחייב את המבקשת בקנס או בפיצוי מוסכם, עקב מימוש זכותה של המבקשת לעבור מספק לספק.

המשנה הגיבה על טענות אלה וציינה כי אין להחיל את החוק במקרה בו קיימת חקיקה ספציפית המסדירה את הסוגיה, ובמיוחד במקרה דנא בו לא מתקיים הרציונאל להפעלת החוק, היינו: הגנת הצרכן מקניית מצרכים שאינו זקוק להם או שאיכותם ירודה, או שאין בידול הנתונים האמיתיים בקשר לאותו מוצר, כך שהוא רוכש את המוצר כתוצאה מהסעיה בדבר מחירו, איכותו או הכמות הנמכרת לו (ור' סעיף 9 לסיכומי המשיבה).

לחילופין טענה המשיבה כי המבקשת לא עמדה בתנאי החוק, שכן עברו למעלה מ-14 יום מאז נחתם ההסכם (19.4.07) ועד למתן ההודעה על ביטולו (6.5.07). בנוסף, אין המדובר בעסקת רוכלות ואף לא בעסקת מכר מרחוק.

לחילופי חילופין, טוענת המשיבה כי גם עפ"י החוק, מחויבת המשיבה בדמי ביטול בשיעור שלא מעלה על 5% ממחיר הנכס או 100 שקלים, הנמוך מביניהם. כלומר, לכל הפחות מחויבת המשיבה לשאת בדמי ביטול עסקה בשיעור של 1800 ₪ (18 דיירים X 100 ₪ לדייר).

לחילופי חילופין, טענה המשיבה כי סכום הפיצוי המוסכם הינו סביר ביחס למאמץ שהשקיעה מצידה לטובת מימוש ההתקשרות.

דיון מסקנה:

עיקרה מחלוקות הן מחלוקות משפטיות.

השאלה הראשונה היא שאלת תחולת החוק על נסיבות המקרה, לנוכח קיומה של חקיקה ספציפית הנוגעת לאספקת גז (החקיקה פורטה בהרחבה בבקשה ובסיכומי המשיבה). אין בדעתי להרחיב בעניין זה ואני מצטרפת לדעתם של חברי המלומדים כב' השופט אברהם אברתהם כפי שבאה לביטוי בבש"א (נצרת) 2565/07, ויטלי ליפין נ' ש.א.מ מרכז הגז בע"מ (פסקה 12 ואילך להחלטה), וכב' הרשם לרנר בבש"א (נתניה) 213/08 נציגות הבית המשותף נגד ש.א.מ מרכז הגז בע"מ (פסקה 6). גם לטעמי חלים חוקי הגנת הצרכן על נסיבות העניין, במקביל לתחולת החוקים הדנים באספקת גז, ואין האחרונים מוציאים את פראשונים מתחולתם. אין דעתי כדעת ב"כ המשיבה המלומדת, כי החלטת כב' השופט אבתחם אינה חלה על המקרה הנדון, באשר הקביעות שם הן לכאוריות בלבד. המדובר בקבוצה שיפוטית כללית ביחס לתחולת דיני הגנת הצרכן על עסקאות להספקת גז. כב' השופט אברהם מתייחס באופן ברור לרציונאל בחוק המקרקעין (החלפת ספק גז בבית משותף) ולרציונאל שבסעיף 14 לחוק הגנת הצרכן. אלה מישורים שונים של מערכת היחסים בין ספק הגז לצרכן ואינם עומדים בסתירה האחד כלפי השני.

15

שאלה שנייה ועיקרית – האם עומדת המבקשת בתנאי החוק המאפשרים ביטול עסקה בתוך 14 יום.

18

סעיף 81 לחוק מגדיר רוכלות "הצעת עסקה לצרכן מאת עוסק, או מי מטעמו, שבא שלא לפי הזמנה למקום מגוריו, שירותו הצבאי, עבודתו, לימודיו או לקרבתם, וכן לכל מקום שאינו בית עסק של העוסק או של מי מטעמו (להלן – מקום הצרכן), או פניה יזומה של עוסק לצרכן בכל דרך שהיא, שבעקבותיה הגיע העוסק, או מי מטעמו, למקום הצרכן כדי לקשור עסקה." (הדגש של הח"מ).

24

אין צורך כי אהרון פנה למשיבה אשר הציעה את שירותיה באמצעות אתר אינטרנט. נראה כי סטואציה זו תואמת להגדרה "פניה יזומה של עוסק לצרכן בכל דרך שהיא".

27

אין צורך כי נציג המשיבה הופיע לפגישה עם נציג המבקשת במקום המצאה של המבקשת וזאת בעקבות פניית אהרון לפי הפרסום באינטרנט.

30

סבובני, כי התנאים הנ"ל עונים להגדרת עסקת רוכלות ומשכך חלות הוראות סעיף 14 לחוקהדנות בביטול עסקה מסוג זה.

33

בניגוד לעמדת ב"כ המשיבה המלומדת, איני סבורה כי המדובר בעסקת מכר מרחוק. לטעמי כוונת המחוקק בהתקינו הוראות המסדירות עסקה מרחוק הייתה לעסקאות המבוצעות בין הצדדים ללא מגע פרונטאלי. הנסיבות במקרה שלפני אינן מסוג זה.

4

נותנה השאלה – בהקשר זה – האם עמדה המבקשת במועד החוקי לביטול העסקה:

6

סעיף 14 לחוק קובע:

8

9 "14. (א) בעסקה ברוכלות רשאי הצרכן לבטל את ההסכם –

10 (1) במכר – מיום עשיית ההסכם עד ארבעה-עשר ימים מיום

11 עשיית ההסכם.

12 (2) בשירות, אם טרם הוחל בנתינתו – תוך ארבעה-עשר ימים

13 מיום עשיית ההסכם".

14

15

מאחר ואין חולק כי הביטול בא בטרם החלה המשיבה לספק שירות למבקשת, חל סעיף 14(א)(2) הנ"ל.

18

לכאורה חלף המועד, כפי שטענה המשיבה. אולם, אין לקבל הדברים כפשוטם.

20

כזכור, ההסכם חתום אך ורק מצידו הימני התחתון מעל המקום שנועד לחתימת המשיבה. אולם בצרפי את עדותו של אהרון כי חתם על ההסכם – עדות שלא נסתרה בחקירה נגדית – עפ"י העובדה כי הצד השני לעסקה אינו חתום על ההסכם – הרי מתקיים האחד מבין השנאים: או שגרסת אהרון אינה עומדת במבחן המציאות, שהרי אין חתימה במקום המיועד לחתימת המבקשת ובמקרה כזה – לכאורה לא התחייבה המבקשת כלל כלפי המשיבה, ותוצאה זו עומדת בניגוד לתביעה; או שהחתימה על ההסכם חתימת אהרון היא אלא שנחתמה במקום לא נכון. במקרה זה, אין המשיבה חתומה על ההסכם.

28

עדיף בעיני האפשרות השנייה, והיא העולה מהראיות שהובאו בבקשה, מבלי שנסתרו.

30

משמע – המשיבה לא חתמה במועד בו לטענתה נחתם ההסכם. אין לדעת, מהראיות שהוצגו, מתי, אם בכלל, נחתם ההסכם על ידה. לא למותר לציין שהמבקשת כללה טענה זו בין טענותיה בהתנגדות והמשיבה היתה אמורה להתמודד עמה בחקירה, אך לא עשתה כן.

34

במצב דברים זה – לכאורה לא החל מניין הימים למתן הודעת ביטול, ויש לקבל את המועד בו שלחה המבקשת את הודעתה – כמתן הודעה במועד.

3

כעת עלה שאלת הפיצוי בגין הביטול. לא מקובלת עלי עמדת המשיבה כי ככל וחל החוק, חלף גם הוראות סעי' 14 בדבר דמי ביטול. הסעיפים שהוזכרו מתייחסים מפורשות לביטולי עסקאות מיוחדות – היינו לפי סעי' 14 שעניינו רכישת יחידת נופש, או סעי' 14ג שעניינו עסקת מכר מרחוק.

8

כפי שציינתי, לגישתי, אין המדובר בעסקת מרחוק ואין תחולה להוראות סעי' 14 לחוק.

10

נותחם לדיון טענת חוזה אחיד הכולל תניה מקפחת. דין הטענה להידחות. איני סבורה כי התנהגות לפיה יוצג השיק לפירעון במצב בו לא תעלה העסקה בין הצדדים יפה – היא תניה מקפחת. מכל מקום, אהרון העיד בחקירתו הנגדית שלא היו לו הסתייגויות מתנאי ההסכם בעת החתימה עליו, כך שלא הוכח, ולו לכאורה, כי נחסמה בפניו הדרך למו"מ על התנהגות זו, או שאולץ להסכים לה, בניגוד לרצונו.

16

סופם של דברים – הבקשה מתקבלת בטענה יחידה והיא – כי ההסכם בוטל כדין עפ"י הוראות החוק. מאחר וטרם הוחל במתן השירות בשעת הביטול – אין המשיבה זכאית להשמה והתוצאה היא שאין היא זכאית לפירעון השיק.

20

בעניין זה בלבד ישמשו התצהירים כתב הגנה.

22

לנוכח סכום התביעה יתנהל דיון מהיר.

24

תצוה יעודות ראשית יוגשו בתוך 45 יום.

26

התיק נקבע לתזכורת המניית ליום 30.10.08.

28

אני פוסקת הוצאות הבקשה ובסך של 2,000 ₪ + מע"מ לפי התוצאה בהליך העיקרי.